

THE GILLETTE MARRIAGE

FERDINANDO FREGA

MATRIMONIUM GILLETTE

THE FAMILY · 16

Matrimonium

Cum ambularet, quamvis vir esset, adhuc elegantiam et habitum praefecti militum quem olim fuerat videre poteras, sed etiam institutionem quam in convictu acceperat, ubi una regula valebat: pauca loqui et omnia audire.

Viginti septem annos natus erat illo mense Octobri 1962, cum eam in tabernam tabacariam ubi laborabat ingredientem vidit et statim captus est.

Procera, insignis, specie haud dubie meridiana, cum illo vultu proterve ludente quem solae mulieres praebere sciunt. Sed sedecim tantum annos nata erat. Nomen ei erat Giovanna, sed omnibus in familia semper Gianna fuit.

Statim emptorem de ea interrogavit: quae esset, quae eius familia, unde veniret. Aetati eius parum attendit. Illis annis huiusmodi matrimonium ter benedicebatur: a familiis, ab Ecclesia, a societate. Ostendebatur ut modus filias collocandi, sed re vera soli filii collocabantur.

Pater eius in via ferrata laborabat. Mater eius officinam vestiariam in oppido honoratam possidebat, sartrices conducebat et vestes conficiebat familiis illustribus quae artificium summum postulabant et pro eo large solvebant.

Gianna alteram sororem habebat, Francescam, fere duobus annis maiorem. Aequam et tranquillam, quam virtutem hodie quoque retinet.

Imagine perfecta, pater meus emptorem rogavit ut se illi familiae commendaret. Matrem meam uxorem volebat. Eam ducere volebat. Eam volebat.

Itaque mense Aprili 1963 nuptias fecerunt.

Quotiens virtutes uxoris suae apud matrem eius laudabat, illa subridebat et dicebat id verum non esse, quia Gianna bona actrix erat quae numquam veniam petebat. Simpliciter sumebat quidquid volebat.

Patri meo minus quam tres menses opus fuerunt ut intellexeret se numquam illam puellam fingere aut in id quod animo informabat formare posse. Simpliciter mulier erat consiliorum certorum, nec ullum tempus perdidit quin id ei quoque aperte ostenderet.

Quodam die ei alapam in faciem dedit. Mos erat quem tempora ut ius viri intra familiam agnoscebant.

Sed illa animi aequitatem non amisit.

Exiit et ad tabernam cultrariam ivit, ubi securim lanii et cultrum lanii emit.

Domum rediit, patrem meum aspexit et dixit:

«Si umquam iterum temptaveris, noctu veniam et te occidam.»

Nulla in voce eius tragoedia, nulla haesitatio. Sola certitudo.

Certitudo se id facturam esse.

Quindecim dies intra domum dormivit, in cubiculo separato inclusus, nec exiit nisi cum certus erat periculum praeteriisse.

Et hoc unicum exemplum mansit.

Consentiam migraverunt, trecenta chiliometra a Rhegio Calabriae.

Eo tempore nulla via autocinetica erat, et iter fere sex horas durabat per vias provinciales et per infinitas vehiculorum turbas in oppidulis.

Duo aspectus.

Minus quam tria minuta.

Hoc satis fuit ad futurum decernendum, intra amorem qui corpore sexaginta duos annos duraturus erat, sed aeternus mansurus in iis quae fecerunt et in nobis, filiis eorum.

Consentia – 1963

Domum conduxerunt in Corso Italia, media urbis parte, tabernis et vehiculis publicis bene instructa. Sed post nuptiarum iter, reditus ad vitam cotidianam gradus erat quem nemo noverat.

Omni die Lunae pater meus hora secunda noctis domo discedebat ut primum emptorem hora octava ante tabernam conveniret. Trecenta chiliometra vehebatur et deinde, per hebdomadem, dies post diem, propius propiusque domum laborabat, donec eam vespere die Veneris rursus recuperaret.

Interea matri meae contigit ut Noram Formisano conveniret, quae ex adverso domus eius habitabat, et ambae amicae factae sunt.

Nora mulier erat eiusdem aetatis ac mater ipsius, et ei quasi mater facta est.

Ex nobili familia Neapolitana orta erat et nupta viro magistratui superiori Ministerii Rerum Internarum qui in illa regione munere fungebatur. Tres quoque liberos habebat, paulo tantum matre mea minores.

Ei mater mea quodam mane confessa est se miram menstruorum moram pati. Semper ordinata fuerat.

Postquam eam audivit explicantem se non intellegere cur semper mingendi necessitatem sentiret, Nora eam amplexa est et dixit:

«Filia mea, gravida es.»

Cum pater meus domum rediit, illa nihil dicere statuit.

Videre volebat quomodo ille rem acciperet, sed Pascha exspectabat ut ei diceret.

Et ita fecit.

Ovum paschale ei tradidit et dixit:

«Gravida sum. Rhegium Calabriae migrare debemus. Nolo infantem meum hic nasci. Familiam meam iuxta me volo.»

Translatio non tam facilis erat.

Approbationem societatis propter causas laboris requirebat nec nisi postea fieri poterat.

Pater meus putavit se aliquid temporis lucrari posse.

Sed mense Decembri 1963 mater mea laophorum conscendit et sola ad domum parentum suorum profecta est, ubi die 11 Ianuarii 1964 Teresam peperit.

Cum Teresa nata est et nuntius per familiam percrebruit, propinqui hebdomades exspectaverunt antequam eam viserent.

Id superbiam eius ut mulieris vulneravit et eam adduxit ut de futuro consilium caperet.

Necessitudo eius cum socru et gloire numquam eadem iterum futura erat.

Ira mansit, post oculos eius cohibita.

Interea petitio translationis cursum suum tenuit, et mense Maio 1964 pater meus alterum donum paschale accepit.

Mater mea alterum infantem expectabat.

Rhegium Calabriae – 1964

Mense Septembri 1964 translatio societatis tandem concessa est et Rhegium Calabriae migraverunt.

Sed necessitudo idyllica quam cum matre sua habere expectabat numquam exstitit. Mater eius dominatrix erat nec potestatem aut auctoritatem suam ulli umquam cessit. Pater eius solus erat qui eam deliciis afficeret et ei indulgeret, et omnia quae postea fecit ab eo pendebant.

Erat dies 21 Februarii 1965.

Campus pediludii.

Reggina contra Cosenza.

Pater meus et patruus meus in gradibus erant, cum praeco nuntiavit quendam Vincenzum Fregam ad introitum vocari propter nuntium urgentem.

Iocum esse putavit et ubi erat mansit.

Deinde venit alter nuntius:

«Vincenzo, ludum sistere non possumus, nec partum uxoris tuae sistere possumus. Visne domum ire? Filius tuus nascitur.»

Omnes riserunt.

Ille, pudore affectus, se illum hominem non esse simulavit.

In lucem veni cum benedictione patris mei.

«Filiu voluisti et advenit. Sed hic crux vitae tuae erit.»

Omnes statim certiores facti sunt, et advenerunt quasi Magi essent.

Nativitas filii habebatur eventus qui continuationem nominis familiae praestaret, sed nemo umquam consideravit virum sine muliere imperfectum esse.

Proximos sexaginta duos annos in hoc explicando consumpturus eram.

Denique, melior Crux quam malleus et falx.

Hoc mihi satis fuit ut collegam meum ante duo milia annorum intellegerem et scirem quales res illic supra esse possent.

Rhegium Calabriae – 1965

Gianna undeviginti tantum annos nata est.

Duos liberos habet, maritum qui apud Gillette laborat, et nullum omnino studium domi sedendi ut materfamilias.

Leges domus iam statutae sunt.

Stipendium et omnia commoda societatis per manus eius transeunt.

Pater meus ex impensis a Gillette restitutis vivit, quia semper laborat nec umquam otiosus sedet coleos scalpens.

Mercatus nummarios observare incipit, quia omni mense pater meus certamen venditionum in Italia vincit et sedes principalis Mediolanensis nummos aureos Britannicos praemii loco mittit.

Deinde venditionum director totum cubiculi apparatus domum mittit.

Lignum fagineum verum.

Lecti coniuncti.

Culcitae.

Pulvini.

Lodices et stragula plumea.

Lintea aestiva et lintea hiberna.

Omnia singulari stilo designata sunt, qui homines obstupefacit quotiens res narratur.

Sed timet.

Stabilitatem non videt.

Et quis eam reprehendat?

Vespere die Veneris, simul ac pater meus limen transit, dicit:

«Duos liberos habeo. Currum novum volo.»

«Sed licentiam gubernandi non habes. Quomodo eum gubernabis?»

«Cras mihi currum novum emes. Simca 1000 volo. Quinque ostiorum.»

Nemo eam continere poterat.

Si quis temptavisset, vita verum infernum facta esset.

Optimum consilium erat postridie ad venditorem curruum ire, chirographum argentarium millionis unius et octingentorum milium lirarum scribere, assecurationem emere et claves tradere.

Consilium rectum fuisse apparuit.

Duodecim diebus post licentiam gubernandi habebat.

Nemo umquam comperit quomodo id effecisset.

Interea pater eius omnia aedificia possidebat quae officina vestiaria matris eius occupabat.

Filiae suae dilectissimae indulgebat.

Pauca tantum minuta opus fuerunt.

«Tata, da mihi locum in officina vestiaria mammae. Intra sex menses tabernam lanae et mercium minutarum aperiā.»

Ambo inter se convenerunt.

Paucis tantum motibus avus meus uxorem suam in spatium separatum transtulit et filiae duas tabernas sui iuris concessit.

Domum rediit et patri meo dixit sibi tres milliones litarum opus esse.

Et eum pecuniam a parentibus suis petere debere, praetexens eos domum emere velle.

Pater meus ludo obsecutus est.

Pecunia advenit.

Et item titulus supra tabernam:

LANA BBB DI GENNY

Sed etiam licentia mercatoria municipalis ei opus erat, quam non habebat.

Exeuntibus annis sexagesimis, administratio publica non sane expedita erat.

Cuniculus erat qui intra rem publicam vivebat et per rem publicam iter faciebat.

Illo mane die Lunae patrem meum rogavit ut diem a labore vacaret et nobiscum domi maneret.

Deinde discessit.

Sicut ventus per desertum flans.

Eum moveri sentis, sed nescis unde, malum, venerit.

Ad curiam municipalem ivit.

Ibi scribam offendit qui paene eam irridere parabat, cum licentiam peteret.

Mox, priusquam quisquam intellegeret, eum laciniis vestis prehenderat, per fenestellam officii ad medium corpus extraxerat, et quinque homines eam ab eo divellere conabantur.

Interea syndicus forte praeteribat.

Nomen ei erat Pietro Battaglia.

Postea pluries in Parlamento Italico sedit.

Scaenam spectavit, matrem meam brachio prehendit et in officium suum invitavit.

Decem minutis post exiit licentiam mercatoriam Tabulae XV ferens.

Ut res clara sit, id erat genus licentiae quod in Italia requirebatur ad hyperforum aperiendum — gradus summus, sine necessitudinibus politicis plerumque impetrari non poterat.

Negotium statim floruit.

Venditores foris ordine stabant.

Collega quidam tandem patri meo dixit:

«Scisne, est tabernaria quaedam Rhegii Calabriae quae omnibus venditoribus molesta est.»

Et pater meus respondit:

«Ita, scio. Multi mihi de ea narraverunt.»

Sed numquam dixit eam uxorem suam esse.

Taberna vitam suam vivere coepit.

Homines ex omnibus urbis partibus veniebant ut ibi emerent.

Mulier quae viros laciniis prehendebat et ad parietem allidebat.

Utrum magistratus publici essent an Mafiae homines, parum intererat.

Nomen eius per urbem resonabat.

Uxor VIRI GILLETTE.

Potestas

Quodam mane plaustrum autocinetici rector in via urbis lata incaute flexit.

Plaustrum ostium curri matris meae prehendit et avulsit.

Sonus cornus eius nihil profuit.

Rector numquam animadvertit quid accidisset et iter suum perrexit, dum currus damnum haud leve patitur.

Tandem constitit et in viam descendit clamans has mulieres execrabiles gubernare nescire.

Magna voce declaravit mulieres melius facturas esse si domi manerent liberos educantes.

Deinde, matrem meam ad gubernaculum sedentem recta intuens, contumelias et minas in eam more Mafiosi iecit.

In sede posteriore erant soror mea, quattuor annos nata, et ego, tres annos natus.

Nobis dixit ne moveremur.

Se statim redituram esse.

Numquam accurate comperimus quid foris accidisset.

Hoc solum scimus: Mafiosum ante matrem meam genibus nixum manum eius osculatum esse et veniam petivisse.

Diebus qui secuti sunt, taberna incrementum emptorum mirum experta est.

Tot homines limen transibant ut pater meus tandem quaereret num lucra recta adhiberet an merces simpliciter gratis daret.

Priusquam ille domi vel consideret, illa dixit:

«Cras ad venditorem Fiat i et mihi eme FIAT 124 Special album, machina 1400, quattuor ostiorum.»

«Sed, Gianna», respondit pater meus, «scisne quanti constet?»

«Tribus millionibus et sescentis quinquaginta milibus lilarum. Tu nunc solve. Cum pecunia assecurationis pro Simca advenerit, quae refici non potest, tibi reddam.»

Hoc satis fuit.

Minus quam duodecim horis post currus plane novus foris stabat.

Unum tantum fuit commentum:

«Dicunt mihi hunc currum in Calabria ad latrocinia adhiberi, quia velox est et obsequens. Cur eo eges?»

Illa eum graviter aspexit et respondit:

«Videbis.»

Et cum ille mane ad laborem discedebat, illa semper rogabat:

«Quo hodie is? Ubi prandes?»

Ille respondebat se fortasse centum viginti chiliometra abfuturum esse.

Et nos tres illic ex improvise apparebamus.

Ille amorem esse putabat.

Illa simpliciter bona sua custodiebat.

Deinde, ne consuetudinem amitteret, eandem rationem custodiae in me transferre conata est.

Neuter nostrum umquam vicit.

Non illa.

Non ego.

Credebat potestatem privatione et verberibus exerceri.

Privatio me parum movebat, quia necessitates meas statim ad aliud convertebam, et hoc eam in furorem agebat.

Verbera simpliciter non sentiebam.

Non commovebar.

Non flebam.

Non maledicebam.

Dolorem in potestate habebam.

Annis post, eadem potestas me adiuvatura erat ad alias difficultates superandas.

Semper credidit nos eosdem esse.

Sed numquam accepit partem mei ad patrem meum pertinere.

Et ille factis vicit.

Et silentio.

Campus

Vocatio telephonica praefecti districtus vespere die Veneris, postquam numeri venditionum hebdomadales traditi erant, ei aliquid cogitandum dedit: Maiestas Sua, Raffaele Di Tullio, venditionum director Gillette Italia, tres dies in campo cum eo acturus erat, et conventus constitutus erat mane die Lunae hora 7.30 in deversorio Excelsior Rhegii Calabriae.

Iter hebdomadis aditus ad emptores per totam urbem et paucas visitationes in suburbiis circumiacentibus comprehendebat. Cum iam media pars mensis Iulii esset et omnes scirent quam calida illa regio fieri posset, mater mea alteram camisiam in saccum eius inseruit, dicens ante prandium bonum fore se reficere et vestem mutare.

Ad conventum venit plene ornatus: vestitu caeruleo inculcato, camisia caerulea pallida, focali, et omni reverentia quae debebatur viro qui eum conduxerat.

Dies erat aestuosissimus, et ambo viri vestes sudore madefecerunt. Tamen inter visitationes caput omnis sermonis non erant numeri

venditionum. Disputatio versabatur circa id, num felix esset, quid de vita familiari sentiret, quomodo se societati accommodaret.

Postridie pater meus ad alterum diem visitationis in campo rediit. Sive quia rem non recte perspexit, sive quia numeris suis nimis confidebat, erravit. Eodem vestitu indutus apparuit, qui, quamvis siccus, adhuc manifesta vestigia sudoris pristini diei ferebat.

Di Tullio eum per longum momentum aspexit, nihil dixit, et deinde eum invitavit ut in thermopolio ad cafaeum consideret.

«Vincenzo», inquit, «Gillette laminas non vendit. Gillette fiduciam vendit. Vir laminam ad iugulum suum omni mane admovebit, si modo homini qui eam ei vendidit confidit. Et fiducia a camisia munda incipit.»

Pater meus non respondit. Intellexit.

Illa nocte domum rediit et matri meae dixit eam recte sensisse. Iterum.

Numquam eundem errorem bis commisit.

Tertio die Di Tullio manum eius ante deversorium Excelsior pressit et dixit: «Longe progredieris. Quia audis.»

Illa doctrina codex familiae facta est.

Mater mea omnia regebat quae videri poterant. Licentiam, tabernas, currus, pecuniam.

Pater meus omnia regebat quae videri non poterant. Exemplum, silentium, patientiam, dignitatem inculcate apparendi etiam cum duos dies sanguinem sudaveris.

Sexaginta anni mihi opus fuerunt ut intellegerem hoc esse matrimonium.

Una persona quae scribam laciniisprehendit ut licentiam obtineat.

Et altera persona quae camisiam in latrina publica mutat ne societas sua eius pudeat.

MATRIMONIUM GILLETTE

Matrimonium non est promissum. Lamina est.

Si eam diligenter tractas, tibi omni mane rasuram mundam praebet per sexaginta duos annos.

Si eam neglegenter tractas, iugulum tibi secat.

Pater meus et mater mea numquam se invicem secuerunt.

Tantum didicerunt, dies post diem, quomodo laminam una tenerent.

Ferdinando Frega

Gillette Man ✂